

LØNNER DET SEG Å INVESTERE I FRI PROGRAMVARE?

Presentasjon NOKIOS 25.10.2010

**Arild Haraldsen
Adm. dir. NorStella**

Hva politikerne tenker....

- ✧ ”Løysingar med opne kjeldekoder gir eit potensial for **lågare kostnader** . Løysingar/programvare basert på open kjeldekoder vil i overskødeleg framtid leve side ved side med leverandøregd programvare. For at open-kjeldekodebaserte løysingar skal vere eit reelt alternativ, må ein **auke kompetansen om open kjeldekoder**. Ei kompetanseheving vil bidra til at den einstilte statlege eller kommunale verksemda får eit betre grunnlag til å **gjere «rette» val** m.o.t. teknologi og IT-løysingar.” (Mine uthevinger).

Den internasjonale debatt

- ✧ **Konkurransesperspektivet:** Det er uheldig at enkelte IT-leverandører hadde monopol på enkelte områder. Fri programvare var et middel til å øke konkurransen innenfor etablerte monopolområder.
- ✧ **Frihetsperspektivet:** Et sentralt ideologisk element i debatten om fri programvare var ikke at fri programvare nødvendigvis er gratis, men at det gir frihet fra leverandørene.
- ✧ **Innovasjonsperspektivet:** Fri programvare innebærer at også kundene kan delta i utviklingsprosessen. Denne typen ”åpen innovasjon” nedenfra ville føre til bedre løsninger
- ✧ **Lønnsomhetsperspektivet:** Det er mer lønnsomt å investere i fri programvare fordi en slipper dyre lisenskostnader. Fri programvare blir derfor billigere – i det minste på sikt.

Spørsmålsstilling

- ❖ Er det fordi det lønner seg sammenlignet med lukkede systemer?
- ❖ Er det av ideologiske grunner – frihet fra leverandørbinding?
- ❖ Er det fordi fri programvare gir grunnlag for annen type innovasjons- og utviklingsprosess? I så fall hvilken?
- ❖ (Er det fordi en ønsker å bidra til avmonopolisering?)

De 3 casene

✧ Alta Kommune

- ✧ brukerstøtte for IKT-avdelingen.
- ✧ registrere og måle tilgjengeligheten på infrastruktur og servere. strukturere dokumentasjon av IKT- og infrastruktur.
- ✧ Hensikten bak disse tre anskaffelsene var at de skulle **understøtte en ny arbeidsmetodikk og organisering.**

✧ Møre og Romsdal fylkeskommune

- ✧ System som gjorde det mulig for elevene å ta ansvar for egen PC
- ✧ et oppgave-orientert Intranett
- ✧ Målet var å få større grad av integrasjon og skreddersøm, og en **mulighet for prosess-tenkning** på en helt annen måte enn ved anskaffelse av "proprietære" systemer.

✧ Kongsbergregionen

- ✧ felles portalløsning for organisering og administrasjon av kurs og seminarer på tvers av kommunegrensene.
- ✧ Formålet var **gjenbruk** over kommunegrensene for både å kunne dele på kostnadene for videreutvikling, og i fellesskap foreslå ny funksjonalitet.

Beslutningshierakiet

- ❖ Pris på anskaffelsen
- ❖ Funksjonalitet
- ❖ Oppfyllelse av krav om tjenesteorientert arkitektur og åpne standarder – for flyt av informasjon mellom etater
- ❖ Virkemiddel til innovasjon og utvikling
- ❖ Troen på at fri programvare ga mer frihet i forhold til leverandøren

Gevinstrealisering?

- ❖ **Kongsbergregionen** har den enkleste utfordringen: måle hvor mange som bruker løsningen som ble anskaffet, samt finne målekriterier for effekten av den kompetansespredning en da mener skjer.
- ❖ **Møre og Romsdal** har et betydelig større problem da en skal måle spredningseffekten ut til privat næringsliv i form av kunnskap og kompetanse om fri programvare.
- ❖ **Alta kommune** må finne målekriterier for mer effektiv arbeidsmetodikk i IKT-baserte utviklingsprosjekter.

Hindringer for å nå gevinster

- ❖ ***Kompleksiteten øker.***
 - ❖ Samhandling over etatsgrenser er alltid problematisk.
- ❖ ***Kulturelle og fokusmessige forskjeller.***
 - ❖ Det er lite sannsynlig at ledelsen i alle kommuner vil ha samme fokus til enhver tid.
- ❖ ***Utfordring mot styringsstrukturen.***
 - ❖ Risikovilligheten er ulik i de enkelte etater.
- ❖ ***Gevinstpotensialet blir for lite for den enkelte kommune.***
 - ❖ Den enkelte kommune er for liten

Løsning?

- ❖ Mangelen på utbredelsen ligger ikke i mangelen på "kompetanse"
- ❖ Gevinstrealisering ligger i gjenbruksverdi, innovasjon og utvikling
- ❖ Disse elementene må operasjonaliseres
- ❖ Gevinstrealiseringen krever overordnet styring?